

הכונס פרק ששי בבא קמא

סא.

עין משפט נר מצוה

נא ב מיי פ"ד מהלכות
 נקי מנוון הלכה ג סמג
 עשין סט טוש"ע ח"מ ס'
 ת"ח סעי' ג ד:
 נז ב מיי סס וגרס
 נקודת עשין נתי"מ
 טוש"ע סס סעיף ד:
 נח ג מיי סס הלכה ז
 טוש"ע סס סעיף ד:
 נט ד מיי פ"ג מהל'
 נתי"מ ע"מ הל' ג:
 ס ה מיי סס הלכה ג:

רבינו הגנאל

אמר רב פפא משפת
 הקוצים ולמעלה. פירוש,
 משפת קוצים ולמעלה
 בענין גדר ארבע אמות, כך
 פ"ח זצ"ל. אמר רב לא
 שנו אלא בקודחת אלא
 בנכפפת. פי' כגון אש
 ונקבת שורפת מלשון
 קודחת באפי. אבל אם היא
 נכפפת, כמו קופתה, ש
 שונת קולחת, ופי'
 עומדה כמו קלח של כרוב,
 נכפפת הולכת ובהא, דרך
 הרבים. מאן תנא דאמר
 פטור, אמר רבא ר' אליעזר
 היא דתנן בבבא ר' יוחנן
 אליעזר אומר שש עשרה
 אמות כדרך רשות הרבים.
 פ"ח זצ"ל יש מי שאומר
 שיש בה שמונה אמות, כר'
 אליעזר דאמר אם יש לו
 שש עשרה אמה כדרך
 הרבים שדליק האש
 באמצעו פטור, הגה יבוא
 לו שמונה אמות מזה הצד
 ושמונה אמות מזה הצד
 כשיעור ברייתא. ויש
 אומרים מאן תנא דתינא
 אם יפסיק דרך הרבים
 פטור, ואמר רבא ר' יוחנן
 אליעזר היא דתינא שש
 עשרה אמה כדרך הרבים.
 מאן תנא דתינא אמר רב
 יהודה אמר שמואל מקום
 שמימי גשמים שוללין. פי'
 יורדין ונקיין מלשון כי
 ישל ויתך וכתוב וגם שול
 תשולו לה. ור' יוחנן אמר
 אמת המים המחלקת שלל
 לאנפיה, פי' כשתמלא
 אמת המים תתמלאין
 גדוניה סביבותיה. אבל מי
 גשמים לא מפסקי. הנהו

ה"ג אלא למה לא נאמר דאמר טמוון באש תרתי קראי רמה ל'י. אבל הא
 לא נעו למה לי כלל קראי דחד קרא אנטריך לכל הפחות
 משום זעיל דטמוון והא דכתיב ויילנה לר"י הילנה שלא הניח
 לשרוף כדי שלא יתחייב בטמוון ולרצונן שהליל את המזיק שלא נתחייב
 לשלם אבל תרי קראי למה לי דלמדי
 לאחלופי אע"פ שאם לא היו עדשים
 היו זריכים לישאל אם מותר לטוול
 שעורים על מנת לשלם דמיס מ"מ
 הזכיר עדשים לפי שהיו מוומנים שם
 והיו רוצים לפרעם תחתיהן ולמ"ד
 להליל עזמו בזמון תזירו מיעיאל
 ליה זעשוריך דלא חשיבי כל כך
 וזעשדש דחשיבי טובא אלא למ"ד
 טמוון תריוהו למה לי וזקונטרס גרס
 קראי למה לי: **מאי** ולא אבה דוד
 לשתותם. הוה מני למימר אחד מהנך
 דמיעיאל ליה עס טמוון אלא משמע
 ליה דאכל מילתא דאיעיאל ליה קאי
 ומכאן קשה לפי פירוש הקונטרס
 דמעשה צל לפניו שטרפו אנשיו גרס
 והיו צה כלים טמוונים דלפירושו הוה
 ליה למימר שלא אבה דוד לשתות
 היינו שלא רצה להפטר ממנת
 שהוא מלך:

עברה גדר שהוא גבוה ארבע
 אמות. נגמרא מפרש
 ארבע אמות משפת קוצים ולמעלה
 ונראה לר"י דאירי שאין הגדר גבוה
 מן השלשבת שאם היה גבוה יותר
 מאי קמפליג זין קולחת לנכפפת מה
 לי זה ומה לי זה כיון שהגדר גבוה
 מן השלשבת מה יכולה להיקר אלא
 ודאי זשאין גבוה מן השלשבת איירי
 ומיהו כשאין עזי הדליקה גבוהין מן
 הגדר איירי שאם היו גבוהין מן
 הגדר מה מועיל שהגדר גבוה מן
 הקוצים הרי הוא כאלו היתה המדורה
 על הגדר אלא כשעזי הדליקה שום
 לגדר איירי או נמוכים מן הגדר ועוד
 נראה דגבוה ד' אמות דקתני אע"י
 הדליקה קאי שהגדר גבוה מעזי
 הדליקה ארבע אמות ורז פפא צא
 להוסיק בגמי שמשפת קוצים ולמעלה
 נמי זענין ארבע אמות אבל פשיטא
 דמתניתין אע"י הדליקה קאי ולשון
 עזר לא שייך אס לא היה הגדר
 גבוה מעזי הדליקה אע"פ שהשלשבת
 עולה למעלה מן הגדר:

והתניא עברה גדר בו'. אומר
 ר"י דאי גרסי' צברייתא
 עד וצמתניתין לא גרסינן עד לא ניהא
 דלא שייך לומרך כלל דפשיטא

דברייתא מלמטה למעלה קא חשיב דענין אחר לא מפרש אלא עד ולא עד בכלל דכלל מקום ד' אמות כמעלה מד' אמות וצמתניתין
 לא קתני עד דבארבע אמות פטור ואפילו קתני צמתניתין עד כמו צברייתא אין שייך להקשות דפשיטא דמתניתין לא מפרש אלא
 מלמעלה למטה וצברייתא לא מפרש אלא מלמטה למעלה אבל אי צמתניתין קתני עד וצברייתא לא קתני עד אז שייך לומרך שפיר
 אי נמי זשנייה אין עד שייך למפרך שפיר דמתניתין קתני צד' אמות פטור וצברייתא קתני חייב ואת' אי זשנייה אין עד אמאי
 אנטריך לנשוני מתניתין מלמעלה למטה וצברייתא מלמעלה למטה לימא מתניתין ד' אמות דוקא צלל עד וצברייתא מפרש צד' וי"ל דכיון
 דלא קתני עד לא כאן ולא כאן סברה הוא דכי הוה דהך מפרש צד' הך נמי מפרש צד' י:
לא שנו א"א וגרס קאי וגרס אכל בנכפפת אפי' עד מיהו אמה ולא גרס ממה מיל דמיל לא שייך בגובה ולפי הספרים
 דגרסי ממה מיל ז"ל דקאי אדרך רה"ר ואין נראה דהא צמון מיימי משנה דדרך הרבים ואמרינן עלה מאן תנא משמע דעד השתא
 לא איירי צה אע"ג דצרייתא דתינא כוותיה גרס מיל דצרוצח איירי ולא בגובה דקתני ועינים מנויין לה מ"מ שפיר קאמר תינא כוותיה
 דצרייתא מוקמה למתניתין בקולחת: **דרך** הרבים מאן תנא רבי אליעזר היא. אמתניתין קאי והוה סתם ואח"כ מחלוקת:
מאן דאמר נהר במש אע"ג דרית ביה מ"א. ואע"ג דנכפפת אפי' זענין אמות הכא סגי צה' אמות מתוך שהנהר עמוק
 וגם יש צו קיריות מים שעוצרים צו תמיד: **אל'** מפסיקין לאפאה בו'. במסכת פאה (פ"ג מ"א) גרס בקדר המשנה דרך
 היחיד ואח"כ דרך הרבים ומפרש זירושלמי דמשום סיפא אינטריך למיתני דקתני הכל מפסיקין לזרעים ואינו מפסק לאילן דקמ"ל
 דלפילו דרך הרבים אינו מפסיק לאילנות ועוד [קא] חשיב שציל היחיד ושביל הרבים הרבים הקבוע צימות החמה הגשמים אמת
 שציל היחיד אינטריך לאשמועינן דאע"פ שהוא קטן מדרך מפסיק מאחר שהוא קבוע ודרך היחיד אנטריך דס"ז כיון שאין קבוע לא מפסיק
 אע"פ שהוא רחב ושביל הרבים אנטריך דס"ד אמינא דשביל היחיד הוא דענין קבוע צימות החמה וצימות הגשמים אכל שציל
 הרבים אע"פ שאין קבוע צימות הגשמים מפסיק קא משמע לן:

שמהלכת ש"ל לאנפיה. כשגדלה האמה מתמלאה מים צורות שימין ומערות שסביבותיה שמשקין צהם השדות:

ה"ג קראי למה לי ולא גרסינן תרי: **מדי** גמרא שחלו ליה. לא
 נכרך אלא ללמוד הלכה כמו ששלחו לו ומאי ולא אבה: **דעבר**
לשם שמים. כיון דאיכא איסורא גבי איניש דעלמא: **מתני'** דרך
 הרבים. י"ז אמות מעגלות דדגלי מדבר ילפינן במסכת שבת ד'
 (מ"א): **גמ'** תנא דידן קא חשיב
 למעלה למטה שש אמות או חמש
 אמות או ד' אמות פטור. דס"ל עד
 ועד בכלל: **וטנא** צה' קהשיב מלמטה
 למעלה שפי אמות או שלש אמות
 חייב. ד' אמות פטור דס"ל עד ולא
 עד בכלל. וכולן שוין צד' אמות דפטור
 לתנא דידן עד ועד בכלל לתנא צה'
 עד ולא עד בכלל: **ואפילו** זשנה
 קוצים. אפילו היתה שדה שקופלת
 ה[לשם] האור מעל לגדר מלאה קוצים
 שנוח האש לצער צה ולדלג פטור:
 לא שנו דפטור: **אלא** בקולחת.
 אש שקולת מתמר ועולה למעלה:
אכל נכפפת. שהרוח מטה אותה
 וכופה ללדדין ומפסיק השלשבת
 ודולגת לשון מורי. ליטנא אחריתא
 נכפפת אש נמוכה הולכת ונסרכת
 זעשדים וצקמנים שעל גבי קרקע
 הלך אפילו עברה דרך רה"ר רחב
 מאל' חייב: **צמה** דברים אומרים.
 דאש עברה דרך רה"ר פטור:
שולית. לקמיה מפרש: ר"א.
 צמתניתין [ע"ז]: **אריטא** דדלאי. יאור
 קטן שולין ממנו ומשקין שדות:
מאן דאמר נהר **ממש** אע"ג דליס
 ציה מ"א. דהואיל ורחב הוא כדרך
 הרבים: **מפסיקין** לפאה. להניח
 פאה מכל אחד ואחד: **הנחל**
 שדה מכאן ושדה מכאן ונחל עמוק
 זחמלע חייב להניח פאה מכל אחד
 ואחד: **דרך היחיד**. ארבע אמות:
 שולין. מתקציין כמו מן השלל של
 צינים (ביצה דף טז.). דבר אחר לשון
 שלל ומלקוח (במדבר ל"ב) דבר
 המקובץ: **שמהלקס** שלל לאנפיה.
 שמשקין אותן ממנה והן עושין פירות:
 צאגני

אלא למ"ד טמוון באש קמביעיא ליה מאי
 איבעי ליה קראי אמר לך טמוון וחדא מהנך
 קמביעיא ליה בשלמא למ"ד הני תרתי היינו
 דכתיב ו'לא אבה דוד לשתותם אמר כיון
 דאיכא איסורא לא ניהא ל'י אלא למ"ד טמוון
 באש קא מבעיא ליה מכדי גמרא הוא
 דשלחו ליה מאי לא אבה דוד לשתותם
 דלא אמרינהו משמיהו אמר כך מקובלני
 מבית דינו של שמואל הרמתי כל המוסר
 עצמו למות על דברי תורה אין אומרים
 דבר הלכה משמו י'ויכך אותם לה' בשלמא
 למ"ד הני תרתי משום דעבר לשם שמים
 אלא למ"ד טמוון באש מאי ויכך אותם
 לה' דאמרינהו משמא דגמרא: **מתני'** אעברה
 גדר שהוא גבוה ד' אמות או דרך הרבים
 או נהר פטור: **גמ'** והתניא עברה גדר
 שהוא גבוה ארבע אמות חייב אמר רב פפא
 תנא דידן קא חשיב מלמעלה למטה שש
 אמות פטור חמש אמות פטור עד ארבע
 אמות פטור תנא ברא מלמטה למעלה קא
 חשיב שתי אמות חייב שלש אמות חייב
 עד ארבע אמות חייב אמר רבא ד' אמות
 שאמרו דפטור אפילו בשדה קוצים אמר רב
 פפא ומשפת קוצים ולמעלה ד' אמות אמר
 רב ב'לא שנו אלא ב' בקולחת אבל בנכפפת
 אפילו עד מאה אמה חייב ושמואל אמר
 מתני' בנכפפת אבל בקולחת אפי' כל שהוא
 פטור תניא כוותיה דרב בד"א בקולחת אבל
 בנכפפת ועצים מצויין לה אפילו עד מאה
 מיל חייב עברה נהר או שלולית שהם
 רחבים ח' אמות פטור: דרך הרבים: מאן
 תנא אמר רבא ר"א היא ד' דתנן רבי אליעזר
 אומר שש עשרה אמות כדרך רה"ר (פטור):

או נהר: רב אמר נהר ממש ושמואל אמר אריטא דדלאי מ"ד נהר ממש
 אע"ג דליכא מ"א וכו"ד אריטא דדלאי אי אית ביה מ"א אין אבל לית ביה
 מ"א לא תנן התם י'ואלו מפסיקין לפאה הנחל והשלולית ודרך היחיד
 ודרך הרבים מאי שלולית אמר רב יהודה אמר שמואל מקום שמי
 גשמים שוללין שם רב ביבי א"ר יוחנן אמת המים שמהלקת שלל
 לאנפיה מאן דאמר מקום שמי גשמים שוללין שם כ"ש אמת המים ומאן
 דאמר אמת המים אבל מקום שמי גשמים שוללין שם לא מפסקי דהנהו
 באגני

דברייתא מלמטה למעלה קא חשיב דענין אחר לא מפרש אלא עד ולא עד בכלל דכלל מקום ד' אמות כמעלה מד' אמות וצמתניתין
 לא קתני עד דבארבע אמות פטור ואפילו קתני צמתניתין עד כמו צברייתא אין שייך להקשות דפשיטא דמתניתין לא מפרש אלא
 מלמעלה למטה וצברייתא לא מפרש אלא מלמטה למעלה אבל אי צמתניתין קתני עד וצברייתא לא קתני עד אז שייך לומרך שפיר
 אי נמי זשנייה אין עד שייך למפרך שפיר דמתניתין קתני צד' אמות פטור וצברייתא קתני חייב ואת' אי זשנייה אין עד אמאי
 אנטריך לנשוני מתניתין מלמעלה למטה וצברייתא מלמעלה למטה לימא מתניתין ד' אמות דוקא צלל עד וצברייתא מפרש צד' וי"ל דכיון
 דלא קתני עד לא כאן ולא כאן סברה הוא דכי הוה דהך מפרש צד' הך נמי מפרש צד' י:
לא שנו א"א וגרס קאי וגרס אכל בנכפפת אפי' עד מיהו אמה ולא גרס ממה מיל דמיל לא שייך בגובה ולפי הספרים
 דגרסי ממה מיל ז"ל דקאי אדרך רה"ר ואין נראה דהא צמון מיימי משנה דדרך הרבים ואמרינן עלה מאן תנא משמע דעד השתא
 לא איירי צה אע"ג דצרייתא דתינא כוותיה גרס מיל דצרוצח איירי ולא בגובה דקתני ועינים מנויין לה מ"מ שפיר קאמר תינא כוותיה
 דצרייתא מוקמה למתניתין בקולחת: **דרך** הרבים מאן תנא רבי אליעזר היא. אמתניתין קאי והוה סתם ואח"כ מחלוקת:
מאן דאמר נהר במש אע"ג דרית ביה מ"א. ואע"ג דנכפפת אפי' זענין אמות הכא סגי צה' אמות מתוך שהנהר עמוק
 וגם יש צו קיריות מים שעוצרים צו תמיד: **אל'** מפסיקין לאפאה בו'. במסכת פאה (פ"ג מ"א) גרס בקדר המשנה דרך
 היחיד ואח"כ דרך הרבים ומפרש זירושלמי דמשום סיפא אינטריך למיתני דקתני הכל מפסיקין לזרעים ואינו מפסק לאילן דקמ"ל
 דלפילו דרך הרבים אינו מפסיק לאילנות ועוד [קא] חשיב שציל היחיד ושביל הרבים הרבים הקבוע צימות החמה הגשמים אמת
 שציל היחיד אינטריך לאשמועינן דאע"פ שהוא קטן מדרך מפסיק מאחר שהוא קבוע ודרך היחיד אנטריך דס"ז כיון שאין קבוע לא מפסיק
 אע"פ שהוא רחב ושביל הרבים אנטריך דס"ד אמינא דשביל היחיד הוא דענין קבוע צימות החמה וצימות הגשמים אכל שציל
 הרבים אע"פ שאין קבוע צימות הגשמים מפסיק קא משמע לן:

שמהלכת ש"ל לאנפיה. כשגדלה האמה מתמלאה מים צורות שימין ומערות שסביבותיה שמשקין צהם השדות:

דברייתא מלמטה למעלה קא חשיב דענין אחר לא מפרש אלא עד ולא עד בכלל דכלל מקום ד' אמות כמעלה מד' אמות וצמתניתין
 לא קתני עד דבארבע אמות פטור ואפילו קתני צמתניתין עד כמו צברייתא אין שייך להקשות דפשיטא דמתניתין לא מפרש אלא
 מלמעלה למטה וצברייתא לא מפרש אלא מלמטה למעלה אבל אי צמתניתין קתני עד וצברייתא לא קתני עד אז שייך לומרך שפיר
 אי נמי זשנייה אין עד שייך למפרך שפיר דמתניתין קתני צד' אמות פטור וצברייתא קתני חייב ואת' אי זשנייה אין עד אמאי
 אנטריך לנשוני מתניתין מלמעלה למטה וצברייתא מלמעלה למטה לימא מתניתין ד' אמות דוקא צלל עד וצברייתא מפרש צד' וי"ל דכיון
 דלא קתני עד לא כאן ולא כאן סברה הוא דכי הוה דהך מפרש צד' הך נמי מפרש צד' י:
לא שנו א"א וגרס קאי וגרס אכל בנכפפת אפי' עד מיהו אמה ולא גרס ממה מיל דמיל לא שייך בגובה ולפי הספרים
 דגרסי ממה מיל ז"ל דקאי אדרך רה"ר ואין נראה דהא צמון מיימי משנה דדרך הרבים ואמרינן עלה מאן תנא משמע דעד השתא
 לא איירי צה אע"ג דצרייתא דתינא כוותיה גרס מיל דצרוצח איירי ולא בגובה דקתני ועינים מנויין לה מ"מ שפיר קאמר תינא כוותיה
 דצרייתא מוקמה למתניתין בקולחת: **דרך** הרבים מאן תנא רבי אליעזר היא. אמתניתין קאי והוה סתם ואח"כ מחלוקת:
מאן דאמר נהר במש אע"ג דרית ביה מ"א. ואע"ג דנכפפת אפי' זענין אמות הכא סגי צה' אמות מתוך שהנהר עמוק
 וגם יש צו קיריות מים שעוצרים צו תמיד: **אל'** מפסיקין לאפאה בו'. במסכת פאה (פ"ג מ"א) גרס בקדר המשנה דרך
 היחיד ואח"כ דרך הרבים ומפרש זירושלמי דמשום סיפא אינטריך למיתני דקתני הכל מפסיקין לזרעים ואינו מפסק לאילן דקמ"ל
 דלפילו דרך הרבים אינו מפסיק לאילנות ועוד [קא] חשיב שציל היחיד ושביל הרבים הרבים הקבוע צימות החמה הגשמים אמת
 שציל היחיד אינטריך לאשמועינן דאע"פ שהוא קטן מדרך מפסיק מאחר שהוא קבוע ודרך היחיד אנטריך דס"ז כיון שאין קבוע לא מפסיק
 אע"פ שהוא רחב ושביל הרבים אנטריך דס"ד אמינא דשביל היחיד הוא דענין קבוע צימות החמה וצימות הגשמים אכל שציל
 הרבים אע"פ שאין קבוע צימות הגשמים מפסיק קא משמע לן:

שמהלכת ש"ל לאנפיה. כשגדלה האמה מתמלאה מים צורות שימין ומערות שסביבותיה שמשקין צהם השדות:

דברייתא מלמטה למעלה קא חשיב דענין אחר לא מפרש אלא עד ולא עד בכלל דכלל מקום ד' אמות כמעלה מד' אמות וצמתניתין
 לא קתני עד דבארבע אמות פטור ואפילו קתני צמתניתין עד כמו צברייתא אין שייך להקשות דפשיטא דמתניתין לא מפרש אלא
 מלמעלה למטה וצברייתא לא מפרש אלא מלמטה למעלה אבל אי צמתניתין קתני עד וצברייתא לא קתני עד אז שייך לומרך שפיר
 אי נמי זשנייה אין עד שייך למפרך שפיר דמתניתין קתני צד' אמות פטור וצברייתא קתני חייב ואת' אי זשנייה אין עד אמאי
 אנטריך לנשוני מתניתין מלמעלה למטה וצברייתא מלמעלה למטה לימא מתניתין ד' אמות דוקא צלל עד וצברייתא מפרש צד' וי"ל דכיון
 דלא קתני עד לא כאן ולא כאן סברה הוא דכי הוה דהך מפרש צד' הך נמי מפרש צד' י:
לא שנו א"א וגרס קאי וגרס אכל בנכפפת אפי' עד מיהו אמה ולא גרס ממה מיל דמיל לא שייך בגובה ולפי הספרים
 דגרסי ממה מיל ז"ל דקאי אדרך רה"ר ואין נראה דהא צמון מיימי משנה דדרך הרבים ואמרינן עלה מאן תנא משמע דעד השתא
 לא איירי צה אע"ג דצרייתא דתינא כוותיה גרס מיל דצרוצח איירי ולא בגובה דקתני ועינים מנויין לה מ"מ שפיר קאמר תינא כוותיה
 דצרייתא מוקמה למתניתין בקולחת: **דרך** הרבים מאן תנא רבי אליעזר היא. אמתניתין קאי והוה סתם ואח"כ מחלוקת:
מאן דאמר נהר במש אע"ג דרית ביה מ"א. ואע"ג דנכפפת אפי' זענין אמות הכא סגי צה' אמות מתוך שהנהר עמוק
 וגם יש צו קיריות מים שעוצרים צו תמיד: **אל'** מפסיקין לאפאה בו'. במסכת פאה (פ"ג מ"א) גרס בקדר המשנה דרך
 היחיד ואח"כ דרך הרבים ומפרש זירושלמי דמשום סיפא אינטריך למיתני דקתני הכל מפסיקין לזרעים ואינו מפסק לאילן דקמ"ל
 דלפילו דרך הרבים אינו מפסיק לאילנות ועוד [קא] חשיב שציל היחיד ושביל הרבים הרבים הקבוע צימות החמה הגשמים אמת
 שציל היחיד אינטריך לאשמועינן דאע"פ שהוא קטן מדרך מפסיק מאחר שהוא קבוע ודרך היחיד אנטריך דס"ז כיון שאין קבוע לא מפסיק
 אע"פ שהוא רחב ושביל הרבים אנטריך דס"ד אמינא דשביל היחיד הוא דענין קבוע צימות החמה וצימות הגשמים אכל שציל
 הרבים אע"פ שאין קבוע צימות הגשמים מפסיק קא משמע לן:

שמהלכת ש"ל לאנפיה. כשגדלה האמה מתמלאה מים צורות שימין ומערות שסביבותיה שמשקין צהם השדות:

דברייתא מלמטה למעלה קא חשיב דענין אחר לא מפרש אלא עד ולא עד בכלל דכלל מקום ד' אמות כמעלה מד' אמות וצמתניתין
 לא קתני עד דבארבע אמות פטור ואפילו קתני צמתניתין עד כמו צברייתא אין שייך להקשות דפשיטא דמתניתין לא מפרש אלא
 מלמעלה למטה וצברייתא לא מפרש אלא מלמטה למעלה אבל אי צמתניתין קתני עד וצברייתא לא קתני עד אז שייך לומרך שפיר
 אי נמי זשנייה אין עד שייך למפרך שפיר דמתניתין קתני צד' אמות פטור וצברייתא קתני חייב ואת' אי זשנייה אין עד אמאי
 אנטריך לנשוני מתניתין מלמעלה למטה וצברייתא מלמעלה למטה לימא מתניתין ד' אמות דוקא צלל עד וצברייתא מפרש צד' וי"ל דכיון
 דלא קתני עד לא כאן ולא כאן סברה הוא דכי הוה דהך מפרש צד' הך נמי מפרש צד' י:
לא שנו א"א וגרס קאי וגרס אכל בנכפפת אפי' עד מיהו אמה ולא גרס ממה מיל דמיל לא שייך בגובה ולפי הספרים
 דגרסי ממה מיל ז"ל דקאי אדרך רה"ר ואין נראה דהא צמון מיימי משנה דדרך הרבים ואמרינן עלה מאן תנא משמע דעד השתא
 לא איירי צה אע"ג דצרייתא דתינא כוותיה גרס מיל דצרוצח איירי ולא בגובה דקתני ועינים מנויין לה מ"מ שפיר קאמר תינא כוותיה
 דצרייתא מוקמה למתניתין בקולחת: **דרך** הרבים מאן תנא רבי אליעזר היא. אמתניתין קאי והוה סתם ואח"כ מחלוקת:
מאן דאמר נהר במש אע"ג דרית ביה מ"א. ואע"ג דנכפפת אפי' זענין אמות הכא סגי צה' אמות מתוך שהנהר עמוק
 וגם יש צו קיריות מים שעוצרים צו תמיד: **אל'** מפסיקין לאפאה בו'. במסכת פאה (פ"ג מ"א) גרס בקדר המשנה דרך
 היחיד ואח"כ דרך הרבים ומפרש זירושלמי דמשום סיפא אינטריך למיתני דקתני הכל מפסיקין לזרעים ואינו מפסק לאילן דקמ"ל
 דלפילו דרך הרבים אינו מפסיק לאילנות ועוד [קא] חשיב שציל היחיד ושביל הרבים הרבים הקבוע צימות החמה הגשמים אמת
 שציל היחיד אינטריך לאשמועינן דאע"פ שהוא קטן מדרך מפסיק מאחר שהוא קבוע ודרך היחיד אנטריך דס"ז כיון שאין קבוע לא מפסיק
 אע"פ שהוא רחב ושביל הרבים אנטריך דס"ד אמינא דשביל היחיד הוא דענין קבוע צימות החמה וצימות הגשמים אכל שציל
 הרבים אע"פ שאין קבוע צימות הגשמים מפסיק קא משמע לן:

שמהלכת ש"ל לאנפיה. כשגדלה האמה מתמלאה מים צורות שימין ומערות שסביבותיה שמשקין צהם השדות:

דברייתא מלמטה למעלה קא חשיב דענין אחר לא מפרש אלא עד ולא עד בכלל דכלל מקום ד' אמות כמעלה מד' אמות וצמתניתין
 לא קתני עד דבארבע אמות פטור ואפילו קתני צמתניתין עד כמו צברייתא אין שייך להקשות דפשיטא דמתניתין לא מפרש אלא
 מלמעלה למטה וצברייתא לא מפרש אלא מלמטה למעלה אבל אי צמתניתין קתני עד וצברייתא לא קתני עד אז שייך לומרך שפיר
 אי נמי זשנייה אין עד שייך למפרך שפיר דמתניתין קתני צד' אמות פטור וצברייתא קתני חייב ואת' אי זשנייה אין עד אמאי
 אנטריך לנשוני מתניתין מלמעלה למטה וצברייתא מלמעלה למטה לימא מתניתין ד' אמות דוקא צלל עד וצברייתא מפרש צד' וי"ל דכיון
 דלא קתני עד לא כאן ולא כאן סברה הוא דכי הוה דהך מפרש צד' הך נמי מפרש צד' י:
לא שנו א"א וגרס קאי וגרס אכל בנכפפת אפי' עד מיהו אמה ולא גרס ממה מיל דמיל לא שייך בגובה ולפי הספרים
 דגרסי ממה מיל ז"ל דקאי אדרך רה"ר ואין נראה דהא צמון מיימי משנה דדרך הרבים ואמרינן עלה מאן תנא משמע דעד השתא
 לא איירי צה אע"ג דצרייתא דתינא כוותיה גרס מיל דצרוצח איירי ולא בגובה דקתני ועינים מנויין לה מ"מ שפיר קאמר תינא כוותיה
 דצרייתא מוקמה למתניתין בקולחת: **דרך** הרבים מאן תנא רבי אליעזר היא. אמתניתין קאי והוה סתם ואח"כ מחלוקת:
מאן דאמר נהר במש אע"ג דרית ביה מ"א. ואע"ג דנכפפת אפי' זענין אמות הכא סגי צה' אמות מתוך שהנהר עמוק
 וגם יש צו קיריות מים שעוצרים צו תמיד: **אל'** מפסיקין לאפאה בו'. במסכת פאה (פ"ג מ"א) גרס בקדר המשנה דרך
 היחיד ואח"כ דרך הרבים ומפרש זירושלמי דמשום סיפא אינטריך למיתני דקתני הכל מפסיקין לזרעים ואינו מפסק לאילן דקמ"ל
 דלפילו דרך הרבים אינו מפסיק לאילנות ועוד [קא] חשיב שציל היחיד ושביל הרבים הרבים הקבוע צימות החמה הגשמים אמת
 שציל היחיד אינטריך לאשמועינן דאע"פ שהוא קטן מדרך מפסיק מאחר שהוא קבוע ודרך היחיד אנטריך דס"ז כיון שאין קבוע לא מפסיק
 אע"פ שהוא רחב ושביל הרבים אנטריך דס"ד אמינא דשביל היחיד הוא דענין קבוע צימות החמה וצימות הגשמים אכל שציל
 הרבים אע"פ שאין קבוע צימות הגשמים מפסיק קא משמע לן:

שמהלכת ש"ל לאנפיה. כשגדלה האמה מתמלאה מים צורות שימין ומערות שסביבותיה שמשקין צהם השדות:

דברייתא מלמטה למעלה קא חשיב דענין אחר לא מפרש אלא עד ולא עד בכלל דכלל מקום ד' אמות כמעלה מד' אמות וצמתניתין
 לא קתני עד דבארבע אמות פטור ואפילו קתני צמתניתין עד כמו צברייתא אין שייך להקשות דפשיטא דמתניתין לא מפרש אלא
 מלמעלה למטה וצברייתא לא מפרש אלא מלמטה למעלה אבל אי צמתניתין קתני עד וצברייתא לא קתני עד אז שייך לומרך שפיר
 אי נמי זשנייה אין עד שייך למפרך שפיר דמתניתין קתני צד' אמות פטור וצברייתא קתני חייב ואת' אי זשנייה אין עד אמאי
 אנטריך לנשוני מתניתין מלמעלה למטה וצברייתא מלמעלה למטה לימא מתניתין ד' אמות דוקא צלל עד וצברייתא מפרש צד' וי"ל דכיון
 דלא קתני עד לא כאן ולא כאן סברה הוא דכי הוה דהך מפרש צד' הך נמי מפרש צד' י:
לא שנו א"א וגרס קאי וגרס אכל בנכפפת אפי' עד מיהו אמה ולא גרס ממה מיל דמיל לא שייך בגובה ולפי הספרים
 דגרסי ממה מיל ז"ל דקאי אדרך רה"ר ואין נראה דהא צמון מיימי משנה דדרך הרבים ואמרינן עלה מאן תנא משמע דעד השתא
 לא איירי צה אע"ג דצרייתא דתינא כוותיה גרס מיל דצרוצח איירי ולא בגובה דקתני ועינים מנויין לה מ"מ שפיר קאמר תינא כוותיה
 דצרייתא מוקמה למתניתין בקולחת: **דרך** הרבים מאן תנא רבי אליעזר היא. אמתניתין קאי והוה סתם ואח"כ מחלוקת:
מאן דאמר נהר במש אע"ג דרית ביה מ"א. ואע"ג דנכפפת אפי' זענין אמות הכא סגי צה' אמות מתוך שהנהר עמוק
 וגם יש צו קיריות מים שעוצרים צו תמיד: **אל'** מפסיקין לאפאה בו'. במסכת פאה (פ"ג מ"א) גרס בקדר המשנה דרך
 היחיד ואח"כ דרך הרבים ומפרש זירושלמי דמשום סיפא אינטריך למיתני דקתני הכל מפסיקין לזרעים ואינו מפסק לאילן דקמ"ל
 דלפילו דרך הרבים אינו מפסיק לאילנות ועוד [קא] חשיב שציל היחיד ושביל הרבים הרבים הקבוע צימות החמה הגשמים אמת
 שציל היחיד אינטריך לאשמועינן דאע"פ שהוא קטן מדרך מפסיק מאחר שהוא קבוע ודרך היחיד אנטריך דס"ז כיון שאין קבוע לא מפסיק
 אע"פ שהוא רחב ושביל הרבים אנטריך דס"ד אמינא דשביל היחיד הוא דענין קבוע צימות החמה וצימות הגשמים אכל שציל
 הרבים אע"פ שאין קבוע צימות הגשמים מפסיק קא משמע לן:

שמהלכת ש"ל לאנפיה. כשגדלה האמה מתמלאה מים צורות שימין ומערות שסביבותיה שמשקין צהם השדות:

דברייתא מלמטה למעלה קא חשיב דענין אחר לא מפרש אלא עד ולא עד בכלל דכלל מקום ד' אמות כמעלה מד' אמות וצמתניתין
 לא קתני עד דבארבע אמות פטור ואפילו קתני צמתניתין עד כמו צברייתא אין שייך להקשות דפשיטא דמתניתין לא מפרש אלא
 מלמעלה למטה וצברייתא לא מפרש אלא מלמטה למעלה אבל אי צמתניתין קתני עד וצברייתא לא קתני עד אז שייך לומרך שפיר
 אי נמי זשנייה אין עד שייך למפרך שפיר דמתניתין קתני צד' אמות פטור וצברייתא קתני חייב ואת' אי זשנייה אין עד